

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

PVC-aftalen fra 1991 – et utilstrækkeligt aftaleinstrument

Miljøstyrelsen indgik i 1991 en aftale med plastindustrien om nedbringelse af PVC-forbruget på visse områder. Formålet var især, at PVC skulle holdes borte fra almindelig affaldsforbrænding. På emballageområdet er der ifølge plastindustriens egne oplysninger sket en substitution på 63 pct. siden 1987 (Erfaringer med substitution af PVC med renere teknologi og brancheaftale, Miljøstyrelsen, Arbejdsrapport nr. 82, 1995). Aftalens ordning om genanvendelse af en del af det PVC-holdige bygningsaffald, der bliver til affald, synes også at blive overholdt, men reelt er den mængde PVC-holdige byggeprodukter, som faktisk er blevet genanvendt, minimal. Den overordnede idé, som lå til grund for aftalen – en reel afvikling af brugen af PVC via substitution – må således siges ikke at være indfriet. Aftaleinstrumentet har simpelt hen ikke fungeret som incitament til at finde andre materialer, som kunne afløse PVC. Forbruget af PVC kendes ikke præcis i dag og må formodes at være i samme størrelsesorden, som da aftalen blev indgået. Aftalen har således ikke indbygget procedurer, der tilsikrer en fortløbende opgørelse af hverken produktion eller forbrug. Når hertil kommer den forøgede viden, som siden aftalens indgåelse er kommet frem om de miljø- og sundhedsmæssige konsekvenser af produktion, brug og bortskaffelse af PVC-plast, er det helt åbenlyst, at forudsætningerne for den frivillige aftale med den berørte industri må betragtes som bortfaldet. Behovet for en udfasningsplan for PVC bliver stadig mere akut.

Danmarks og EU's miljømæssige forpligtelser

En afviklingsplan for PVC vil bringe såvel Danmark som EU i overensstemmelse med de internationale forpligtelser på miljøområdet, som begge parter har indgået og i øvrigt deltaget aktivt i tilvejebringelsen af. Det drejer sig om Nordsø-deklarationen (Esbjerg-deklarationen) fra juni 1995, hvor Danmark og

EU er medunderskrivere på beslutningen om, at udslip af alle miljøfremmede stoffer skal være ophørt inden 25 år – »Generationsmålsætningen« – samt at tilførsel af miljøfarlige stoffer skal reduceres til naturlige baggrundsværdier (Esbjerg-deklarationen, juni 1995, afsnit 17 og 22). Endvidere drejer det sig om UNEP-beslutningen i Washington, november 1995, hvor Danmark og EU var at finde blandt de mere end 100 parter, der besluttede sig for, at der skulle tages et globalt skridt hen imod at eliminere foreningen med svært nedbrydelige organiske kemikalier, kaldet POP'er. I denne beslutning henvises til 12 særligt prioriterede stoffer – alle klororganiske – og blandt disse dioxiner og furaner, som uundgåeligt er tilknyttet PVC (UNEP-deklarationen, Washington, november 1995, artikel 88 og 89).

I Danmark har Folketinget med vedtagelsen af forslag om motiveret dagsorden i forbindelse med forespørgsel F 9, 23. november 1995, prioriteret udfasning af miljøfremmede stoffer som én blandt de fire vigtigste miljøpolitiske indsatsområder.

I miljø- og energiministerens svar til Miljø- og Planlægningsudvalget den 15. december 1995, jf. alm. del., bilag nr. 300, oplyses det, at Miljøstyrelsen har igangsat arbejdet med en handlingsplan, der vil give et bud på, hvordan Nordsø-deklarationens »generationsmål« skal implementeres. Den forventes at foreligge medio maj 1996.

Miljø- og energiministeren har endvidere i et svar til Miljø- og Planlægningsudvalget orienteret om, at han bedt Miljøstyrelsen om »at iværksætte yderligere initiativer, både nationalt og internationalt, for at fremme substitution af såvel blød som hård PVC« (jf. Miljø- og Planlægningsudvalget, alm. del., bilag 339, af 22. december 1995). Dette understreger yderligere den ovenfor nævnte konstatering af, at den frivillige PVC-aftale ikke selvstændigt har bidraget til denne substitution i tilstrækkeligt omfang.

Svensk afviklingsplan af PVC

I Sverige har den svenske Rigsdag den 22. november 1995 vedtaget en betænkning fra Rigsdagens